

Fåglar och fjärilar på en udde i Vänern

Ehrenroth, Björn & Owe-Larsson, Björn. 1991. *Hammarö sydspets - udde i Vänern*. ISBN 91-630-0672-3. 96 sid. Kan beställas av Björn Ehrenroth, Ljungstigen 1, 667 00 Forshaga, eller köpas i bokhandeln.

Hammarö sydspets - udde i Vänern - är en liten bok eller snarare ett häfte som bygger på biologiska studier av främst fågelfaunan men också vegetationen på denna för sydflyttande fåglar så strategiskt belägna sydudde i norra Vänern. Innehållet är således att betrakta som inventeringsresultatet till dags dato av den naturvetenskapliga registrering som på ett mer noggrant sätt initierades här under 1960-talet. Textmassan lättas upp av ett stort och smakfullt varierat färgbildmaterial av yppersta kvalitet.

Bokens knappt hundra sidor inleds med en kortfattad men faktsäckad presentation av historik, klimat och geologi. Sedan övergår den i en mer detaljerad redovisning av områdets naturtyper med ingående vegetationsbeskrivningar. Förtjänstfullt är den helhet som ges i detta sammanhang då både den lägre och högre floran behandlas ingående, speciellt kärlväxter, svampar och lavar.

Den naturvetenskapliga sektor som gjort udde mest berömd, nämligen fågelstationen och dess verksamhet, upptar som sig bör en stor del av boken. Onekligen är det ett imponerande antal höststräckande fåglar som passerar förbi denna udde varje år. Som exempel på detta kan nämnas att vid gynnsam väderlek kan mer än hundratusen bofinkar passera här under en enda

dag. Intressant är det också att så förhållandevis många "felflyttande" östliga sällsyntheter som bl a taiga- och kungsfågelsångare har hamnat på denna sydudde i en sjö i inlandet. Öst-västuddar vore mer logiskt men kanske finns här stöd för de spekulationer om att dessa ur flyttningssynpunkt "förvirrade" ungfåglar trots allt brukar bege sig söderut i slutändan.

Förutom fiskarna behandlas alla grupper av ryggradsdjur men av ryggradslösa djur endast fjärilarna. Avsnittet är utformat i samarbete med Sven-Åke Berglind. Bland de s k småfjärilarna är motten någorlunda inventerade medan vecklarna och i synnerhet malarna dessvärre knappast undersökts alls, vilket också författarna påpekar i texten. Med de s k storfjärilarna är det dock betydligt bättre ställt och drygt 250 arter har påträffats efter bara fem säsonger. Förutom själva artlistan finns en trevlig presentation med kommentarer. Intressant är att notera hur många sydliga och/eller kustbundna arter som tack vare innanhavet Vänern nått ända hit in i inlandet. De arter jag närmast tänker på är sandgräsfjäril, klöverspinnare, kapuschongfälmätare, skäck- och lädermätare samt vassräggfly och blågrått jordfly. Med största sannolikhet kan framtida undersökningar av småfjärilsfaunan ytterligare belysa detta spännande fenomen. Intressanta paralleller i detta avseende kan också hittas bland de fåglar och växter som noterats här.

Hammarö sydspets - udde i Vänern - är en synnerligen trevlig och påkostad presentation av en intressant plats och det är bara att hoppas att skriften får den spridning den förtjänar

Lars Imby

Säljes eller bytes

Entomologisk Tidskrift 1879-1939, 1941, 1944-1948 samt gen.reg. 1879-1959.
Entomologiske Meddelelser 1921-1973.
Norsk Entomologisk Tidskrift 1950-1967.
Notulae Entomologicae 1924-1942.
Acta Entomologica Fennica 1947-1970.

Dan Romell, Finnvidsvägen 13, 182 33 Danderyd,
tel. 08-7536096

Till salu

Opuscula Entomologica årg. 1961-1966.
Entomologisk Tidskrift årg. 1960-1977.
6 insektlådor av trä med glaslock, 40x40 cm.
Pris 300 kr.

Klas Ferneklint, tel. 0760-32603